

พลังสำคัญ

แห่งความสงบภายใน

โดย ชัยยิต มุจตาบา มุชาวี ลารี

“

คนฉลาดนั้น

ทนต่อความทุกข์ของชีวิตได้ดีกว่า

เพราะเขารู้ว่าเขาต้องตาย

”

ความต้องการที่ไม่ได้ตามต้องการย่อมก่อให้เกิดความทุกข์ ด้วยเหตุนี้ผู้คนจำนวนมากจึงต้องต่อสู้กับความต้องการและความขาดแคลนสิ่งที่ต้องการอยู่เสมอ แต่คนที่ได้รับสิ่งของทางวัตถุที่เขาต้องการทุกอย่างก็ยังมีความเจ็บปวดร้าวและเป็นทุกข์ทางใจอยู่ดี เพื่อที่จะหนีภาวะความปั่นป่วนทางจิต คนเหล่านั้นก็มักจะใช้วิธีการและวิถีทางที่จะทำให้พลังกายและพลังสติปัญญาเขาถูกทำลายไปบ่อย ๆ ตัวอย่างเช่น เขาไปฟังฟังสุรา หรือยาเสพติดซึ่งเขาคิดว่าเป็นทางแก้ทางเดียวเท่านั้น เลยไปติดอยู่กับสิ่งชั่วร้ายเหล่านั้นเพื่อจะหนีจากความเจ็บปวดทรมานภายในได้เป็นระยะเวลาสั้น ๆ เขาคิดว่าเขาไม่สามารถทำอะไรได้นอกจากเสียจากหันไปหาที่พึ่งในแอลกอฮอล์และการติดยาเสพติดเพื่อให้บรรเทาจากความทุกข์และความปวดร้าวของเขา แต่ที่จริงแล้วเขากลับทำลายบุคลิกภาพของตัวเอง เพราะทุกคนย่อมทราบดีว่า

เพื่อจะหลบเลี่ยง
จากความลำบาก
และจมอยู่ในความนึกคิด
ที่ไม่เป็นความจริง
คนเหล่านั้น
จึงไปยึดเอาแอลกอฮอล์
เป็นที่พึ่ง

การคิดสิ่งเหล่านี้เพื่อจะบรรเทาจาก
ความวิตกกังวลและความทุกข์ภายใน
นั้นไม่นำไปสู่ผลที่ดี เพราะว่า
ในทันทีที่ผลของความมึนเมาหมดไป
ความเจ็บปวดของเขาก็จะกลับทรมาน
เขาอย่างร้ายกาจอีก ยิ่งกว่า
นั้นผลที่เกิดจากยาเสพติดจะค่อย
ลดลงไปด้วยเนื่องจากใช้ ต่อเนื่องกัน
และตัวมันเองก็ก่อให้เกิดโรคร้ายหลาย
ชนิดด้วย

นักจิตวิทยาอธิบายถึงสาเหตุ
ของการหันไปยึดเอาสุราเป็นที่พึ่ง
ไว้ดังต่อไปนี้:

ผู้ที่ติดสุราย่อมไม่สามารถ
ตอบสนองความต้องการของเขาใน
โลกที่ยุ่งยากซับซ้อนนี้ได้ เพราะ
ฉะนั้นเพื่อจะหลบเลี่ยงจากความ
ลำบากและจมอยู่ในความนึกคิดที่
ไม่เป็นความจริง คนเหล่านั้นจึง
ไปยึดเอาแอลกอฮอล์เป็นที่พึ่ง
แอลกอฮอล์นั้นมีผลร้ายกาจต่อ

ระบบประสาท นอกจากนั้นยังทำ
ให้ความสามารถในการใช้เหตุผลอ่อน
แอลงด้วย ผู้ที่เมาเหล้ามักจะทำ
อะไรผิดปกติ และความมึนเมาก็เป็น
อันตรายแก่เขาอย่างที่ไม่หายด้วย
ไม่ใช่แต่เพียงจะทำอันตรายแก่
สุขภาพของเขาเท่านั้น แต่
เขาจะไม่สามารถประสบความสำเร็จอะไรเลย
ด้วยในการหนีปัญหาด้วยการยึด
เอาเครื่องดื่มที่เต็มไปด้วยอันตราย
เป็นที่พึ่งเช่นนั้น ในที่สุดเขาก็จะ
หมดความนับถือลงไปในสายตา
ของเพื่อนฝูงครอบครัวและญาติ ๆ
เมื่อเขากลับมาสู่ภาวะปกติแล้ว
ความสามารถในการเผชิญหน้ากับ
ความยากลำบากก็จะลดลงไป
การดื่มเหล้ามิได้ช่วยแก้ปัญห
อะไรได้ และผู้ที่ใช้เหล้าเป็นวิธี
หนีปัญหา กลับจะพบปัญหาหนัก
ขึ้น แล้วเมื่อเขาต้องเผชิญกับความ
ลำบากอีก เขาก็จะหันมาหาเหล้าอีก

การฝืนกลางวันบางชนิด
ก็เหมือนกับการดื่มเหล้าเพื่อจะ
หนีจากปัญหา แต่แต่ละการดื่ม
เหล้าย่อมเป็นอันตรายต่อร่างกาย
มากกว่า ในการหนีสองแบบนี้คน
ผู้นั้นหาได้พยายามแก้ปัญห
การใช้เหตุผลไม่ แต่เขากลับต้อง
การจะหลีกเลี่ยงมัน และเนื่อง
จากเขาไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงปัญหา
ได้ตลอดไป เขาจึงถูกบังคับให้กลับ
มายังโลกจริง ๆ ในสภาพที่มี
ความขัดแย้งและเป็นทุกข์มากยิ่งขึ้น

ความคิดความคำนึงของคน

เจ้าความรู้สึกปวดร้าว
ในความโง่เขลา
ของตัวเองนั้นแหละ
ที่ทำให้เขา
พยายามต่อสู้
กับความไม่รู้
อย่างไม่ละลด

เรานั้นมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อความ
เป็นอยู่ที่ดีของจิตใจของเขา
ความก้าวหน้าหรือล่าหลัง หรือ
อาจกล่าวได้ว่าคุณสมบัติทางจิต
ของเขาขึ้นอยู่กับวิธีคิดของเขามี
องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อวิธีคิด
และมองดูสิ่งต่าง ๆ ของคนเรา ผู้
ที่มีสติปัญญาเข้มแข็งนั้นจะไม่ปล่อย
ให้ความสิ้นหวังมาทำให้ตนหมดความ
สามารถที่จะได้รับประโยชน์จากโลก
ภายนอกไป เขาไม่รู้สึกว่โลก
มืดมนและน่ากลัวแต่เขาจะรีบปิด
หน้าต่างของจิตใจที่เปิดไปสู่โลก
ภายนอกเสียทันทีและหันมาหา
ความสุขทางจิตใจ เพราะฉะนั้น
เขาจึงต้องพาตัวเองเข้าไปสู่โลกที่
ปลอดภัยพ้นจากพันธะแห่งความทุกข์
โลกซึ่งเขาสามารถจะอิมเมมด้วย
การดื่มเอาความผาสุกและความ
สงบไว้ได้

อย่างไรก็ดีผู้ที่มีสายตาสั้นจะ

แสวงหาที่พำพิงจากวิถีทางข้างนอก เพื่อจะได้เป็นอิสระจากโชครวนแห่งความทุกข์ แต่เนื่องจากประการหนึ่ง ความปรารถนาและความต้องการของคนเรานั้นมีภาวะที่เปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยๆ และอีกประการหนึ่งในโลกอันวุ่นวายระส่ำระสายนี้ไม่มีสิ่งใดที่ถาวร ถ้าหากว่าความสุขของมนุษย์จะขึ้นอยู่กับสิ่งภายนอกแล้ว มันก็ย่อมจะทำลายได้อยู่เสมอ เพราะฉะนั้นก็เปรียบเหมือนคนที่กำลังจะจมน้ำ ย่อมไขว่คว้าหาทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนพอจะเกาะไว้ได้ถึงแม้ว่ามันจะไม่สามารถช่วยชีวิตเขาไว้ได้ก็ตาม ในที่สุดก็ไม่มีสิ่งใดที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ไม่คงทนถาวรจะสามารถให้ความสงบสุขที่แท้จริงแก่เขาได้

คาร์ลอส (Carlos) ได้บรรยายถึงความทุกข์ของคนกลุ่มนี้ไว้ดังนี้: เขาคือผู้ที่ละทิ้งคฤหาสน์

อันสวยงามของเขาไปเพื่อจะหนีความเบื่อหน่าย และไปเที่ยวหาวิธีการต่างนานาซึ่งไม่มีผล อีกคนหนึ่งวิ่งหนีไปจากภรรยาและบุตรของเขาอย่างรวดเร็วเหมือนกับปรตดับเพลิงที่รีบแล่นมากดับเพลิง แต่ในทันทีที่เขาไปถึงที่หมาย เขาก็ต้องเผชิญหน้ากับศัตรูที่ร้ายกาจของเขาอีก นั่นคือความเบื่อหน่ายและความทุกข์ทางใจ เขาจึงวิ่งหนีออกไปจากที่นั้นอย่างรวดเร็วอีกอย่างงงงวยหมดสติเหมือนคนบ้า²

ผลอันลึกซึ้งของความทุกข์

ตามพื้นฐาน มนุษย์ถูกสร้างมาในแบบที่เขาจำต้องทนต่อความยากลำบากทางกายและทางใจมากมายเพื่อที่จะได้รับสิ่งที่เขาต้องการในชีวิต ในระหว่างที่เขาทำงานหนักและพยายามที่จะแสวงหาหน

ทางชีวิตในด้านวัตถุนี้เอง ความสามารถในด้านสติปัญญาและค่านิจวิญญานเขาจึงเข้มแข็งและเติบโตขึ้น

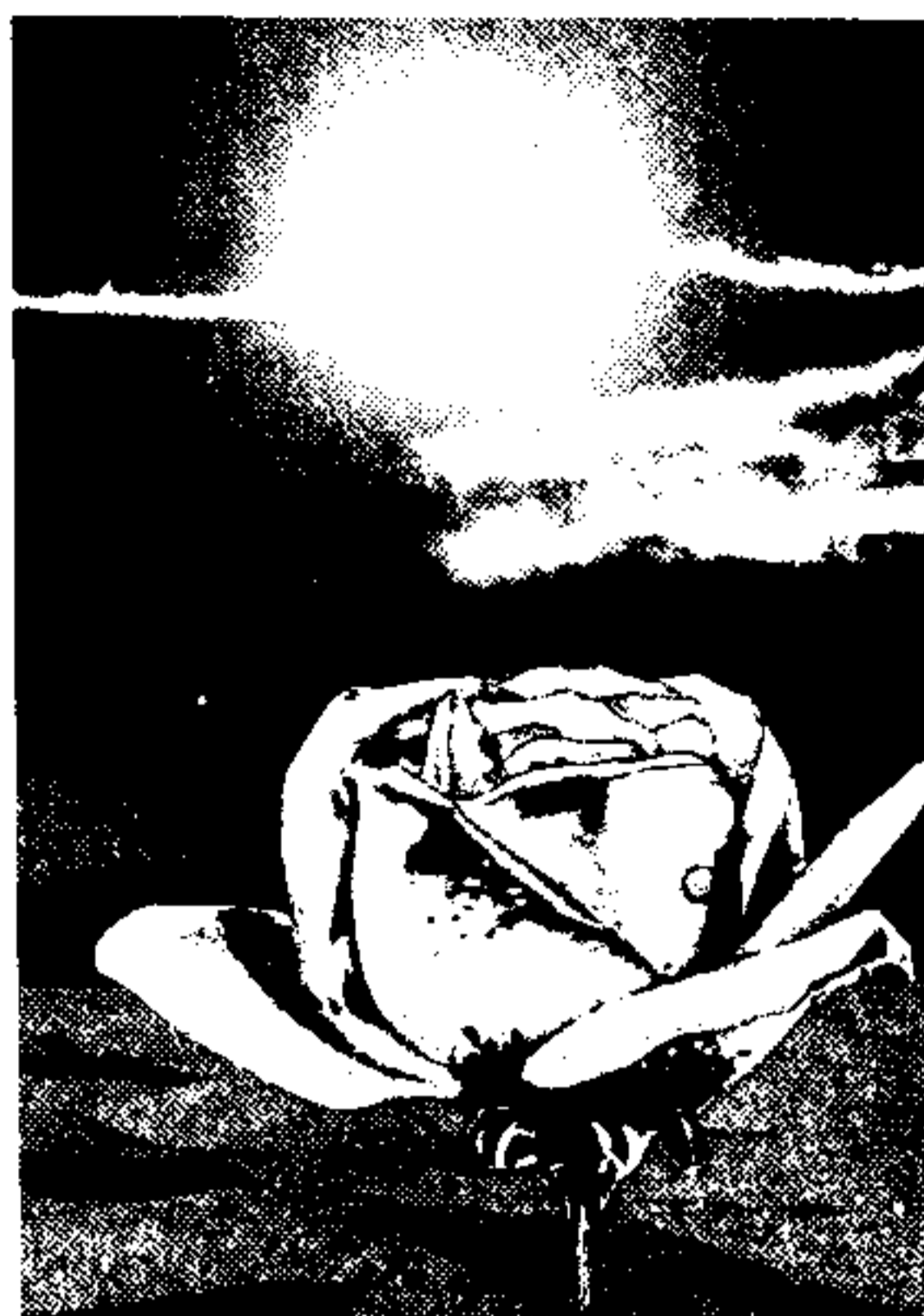
ความยากลำบากและความทุกข์นั้นมีอิทธิพลอย่างมากมายและลึกซึ้งในชีวิต พลังทางจิตของคนที่ยิ่งใหญ่นั้นได้รับการกล่อมเกลาจากความกดดันของภยันตรายและส่องแสงรุ่งโรจน์สุกสกาวดีขึ้นเมื่อตกอยู่ในความมืดแห่งความขัดสน

ถ้าหากว่าตั้งแต่มีชีวิตมาในวันแรก มนุษย์เราได้รู้สึกเป็นทุกข์เนื่องจากความโง่เขลาและอวิชาของเขาแล้ว เขาก็คงจะไม่พยายามที่จะหาทางบรรเทาทุกข์จากสภาพนี้และคงจะกระปรกกระเปลี้ยอยู่ในความมืดมนแห่งอวิชาและความป่าเถื่อนต่อไป แล้ววันนี้เราคงจะไม่ได้เห็นร่องรอยอันใดแห่งสติปัญญา ศีลธรรมและคุณลักษณะทางจิตใจของเขาเป็นแน่ เจ้าความรู้สึกปวดร้าวในความโง่เขลาของตัวเองนั้นแหละที่ทำให้เขาพยายามต่อสู้กับความไม่รู้อย่างไม่ละลด

ความก้าวหน้าทุก ๆ ด้านของมนุษย์ และรากฐานแห่งความก้าวหน้าของเขาในเรื่องใด ๆ นั้นย่อมขึ้นอยู่กับความจริงข้อนี้ ความเคลื่อนไหวทางสังคมที่ใหญ่หลวงส่วนมาก ซึ่งเป็นจุดที่โจนเข้าไปสู่การปรับปรุงศีลธรรมของมนุษย์นั้นมักเป็นผลของความยาก ลำบาก อย่างบีบคั้นของคนเรา ถึงแม้ว่าความขัดสน

และการเปลี่ยนแปลงฐานะต่ำต้อยลงจะเป็นเรื่องที่ขมขื่นและขัดแย้ง ส่วนความสุขสำราญเบิกบานใจนั้น เป็นสิ่งที่น่าพอใจและน่าดึงดูดใจก็ตาม อันที่จริงเรื่องนี้ก็จะได้ผลตรงกันข้ามเนื่องจากการติดตามความสำเร็จสำราญและกิเลสตัณหาไปนั้นย่อมนำไปสู่ความเสื่อมทรามและความทุกข์ ในขณะที่ความขัดสนและยากลำบากนั้นมีความดีงามและความสำเร็จแฝงอยู่ในตัวมัน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอยู่ระหว่างการเคยประสบความทุกข์ยากมากับการได้บรรลุถึงความผาสุก ระหว่างความยากลำบากและความยากแค้นขัดสนฝ่ายหนึ่งกับความผาสุกและความสำเร็จฝ่ายหนึ่งนั้นมีความสัมพันธ์แบบมีเหตุและผลอยู่

เฮเกล นักปรัชญาชาวเยอรมันได้กล่าวว่า ชีวิตนั้นมีได้เกิดมาเพื่อความสุขแต่เพื่อความสำเร็จ ประวัติศาสตร์ของโลกมิได้เป็นบทละครแห่งความสุข ช่วงเวลาแห่งความสุขก็คือหน้าเปล่า ๆ ในหนังสือประวัติศาสตร์ เพราะมันเป็นช่วงเวลาแห่งความสอพลอคลั่งกลมกลืน และเนื้อหาที่ทึม ๆ น่าเบื่อนี้ไม่มีค่าสำหรับมนุษย์ ประวัติศาสตร์จะมีอยู่ก็เฉพาะเมื่อความขัดแย้งแห่งความเป็นจริงได้รับการแก้ไขด้วยการเจริญเติบโตเช่นเดียวกับความล้มเหลว ความเขอะเขินของวัยเยาว์ผ่านมาเป็นความง่ายดายและความมีระเบียบของวัย

ผู้ใหญ่กระนั้น³

โลหะนั้นเมื่อจะแยกออกจากสิ่งไม่มีบริสุทธิ์ก็ต้องนำไปละลายในเตาร้อน ๆ ความยากลำบากในชีวิตก็มีผลต่อมนุษย์เช่นเดียวกัน นั้นมันจะชำระล้างให้เขาบริสุทธิ์ปราศจากมลทินและเตรียมให้เขารู้จักการทำหน้าที่ของมนุษย์ อันที่จริงนั้นไม่มีใครที่จะสามารถบรรลุถึงความผาสุกและความรอดพ้นได้เว้นไว้แต่ต้องตกอยู่ในเงามืดแห่งความทุกข์เสียก่อน

พระมหาคัมภีร์กุรอานกล่าวว่า

“แน่แท้เราได้สร้างมนุษย์ขึ้นมาในอุ้งแห่งความเดือดร้อนและความทุกข์” (90:4)

ท่านอิมาม อัซ-ชาดิก (อ.) กล่าวว่า “ที่จริงนั้นในหมู่ผู้คนที่ทั้งหลาย บรรดาศาสดาคือผู้ที่

เผชิญกับความทุกข์และภัยพิบัติอย่างสาหัสที่สุด และถัดจากศาสนาก็คือผู้อื่นเป็นสัดส่วนตามระดับของคุณธรรมของพวกเขา”⁴

ในเรื่องเดียวกันนี้ ท่านกวี รุมิ ได้กล่าวว่า:

เมล็ดข้าวสาลีถูกไปรยลงใต้ดิน ครั้นแล้วเราก็เก็บรวงข้าวขึ้นจากฝุ่นละอองของมัน แล้วเอาไปบดด้วยหินโม

ตุกร ค่าของมันจะเพิ่มขึ้นเมื่อมันกลายเป็นขนมปังที่ให้ชีวิต!

ขนมปังถูกบดภายใต้สีฟัน ครั้นแล้วมันก็กลายเป็นสติปัญญา ดวงวิญญาณและความเข้าใจ อันเต็มไปด้วยสาระประโยชน์

นักคิดชาวยุโรปผู้หนึ่ง กล่าว

ความยากลำบากทำให้ศีลธรรมของคนเรานั่นแน่น ในทำนองเดียวกับที่เราต้องคั้นพืชบางชนิดเพื่อจะเอาน้ำหอมของมัน ธรรมชาติบางอย่างก็จำต้องเผชิญต่อความยากลำบากเสียก่อนเพื่อจะแสดงความสามารถและคุณประโยชน์ที่สำคัญของมันออกมา

ในโลกนี้ไม่มีความง่ายดายและความสะดวกสบายที่จะไม่เปลี่ยนแปลงเป็นความเจ็บปวดและความขาดแคลนขัดสน ในทำนองเดียวกันก็ย่อมไม่มีความลำบากอันใดที่ในที่สุดจะไม่เปลี่ยนแปลงเป็นความสุขและความดีงาม ในสภาพแต่ละอย่างนี้ ผลที่

เราจะได้รับยอมขึ้นอยู่กับว่าเราจะ
ใช้มันไปถูกหรือผิด ในโลกนี้
มีอาจจะหาความสุขและความสะดวก
สบายอย่างสมบูรณ์ได้เลย ถึงแม้
ว่าจะเผชิญมืออยู่มันก็จะไม่มีผลนัก
หรือมีฉะนั้นมันก็จะไม่ให้ผลดีหรือ
ประโยชน์แต่อย่างใด ในบรรดา
คำสอนต่าง ๆ ที่ให้แก่มนุษย์จนถึง
วันนี้ คำสอนที่ไร้ค่าและไร้สาระ
ที่สุดก็คือคำสอนให้เขาไปหาความสะ-
ดวกสบาย เพราะว่าไม่ว่าจะอยู่
ในสถานการณ์ใดก็ตามความพ่าย-
แพ้และความยากลำบากนั้นเป็นครูที่
ฉลาดกว่าความสุขสบาย ความ
พ่ายแพ้จะปรับปรุงอุปนิสัยใจคอของ
บุคคลให้ดีขึ้นและทำให้อุปนิสัยใจคอ
นั้นมีพลังขึ้น การรับทุกข์และความ
ยากลำบากยอมจำเอนระเบียบวินัย
และความรู้สึกตัวมาสู่ลักษณะนิสัย
มันทำให้คนเรารู้จักความอดทน
อดกลั้นและช่วยพัฒนาความคิด
ที่ถึงมากที่สุด ในใจของเขา ฮิป-
เปอร์(HIPPER)กล่าวว่า“อะไรหรือ
ที่นำไปสู่การพัฒนาความคิดที่ลึก
ซึ่งที่สุดของมนุษย์? ไม่ใช่ความรู้
หรือวิทยาศาสตร์ ไม่ใช่ความ
สามารถ หรือความชำนาญด้วย
ทั้งไม่ใช่อารมณ์หรือความรู้สึก มีแต่
ความทุกข์และความยากลำบาก
เท่านั้นที่จะสามารถหยั่งวัดความลึก
แห่งความคิดของมนุษย์ได้ อาจ
จะเป็นเพราะเหตุนี้เองจึงได้มีความ
ทุกข์อยู่มากมายในโลกนี้ เทวทูต
ผู้มีหน้าที่ที่จะหาความทุกข์และความ

ไม่ว่าจะอยู่
ในสถานการณ์ใดก็ตาม
ความพ่ายแพ้
และความยากลำบากนั้น
เป็นครูที่ฉลาด
กว่าความสุขสบาย

ยากลำบากมาให้มนุษย์ในโลกนี้
นั้นได้ทำประโยชน์ให้แก่มนุษย์
มากกว่าเทวทูตแห่งความอยู่ดีกิน
ดีเสียอีก”⁵

www.thaiislamlib.com

บทบาทอันสำคัญของความศรัทธา ซึ่งมีต่อความสงบสุขทางจิตใจ

การศึกษาถึงประวัติศาสตร์
ความก้าวหน้าของมนุษย์แสดง
ให้เห็นว่าเครื่องคำจุนอารยธรรม
และวัฒนธรรมของมนุษย์ไว้นั้น
มักจะวางอยู่บนปาของบรรดาผู้ที่
พลังแห่งความศรัทธาได้ทำให้เป็น
เรื่องง่ายสำหรับเขาที่จะทนต่อภาวะ
อันหนักหน่วงของความลำบากลำบาก
และเจ็บปวด ซึ่งผลร้ายของมัน
ถูกทำให้หมดความหมายไปเพราะ
ความศรัทธาที่มีอยู่ในหัวใจอัน
เข้มแข็งของพวกเขา นักจิต
วิทยามักจะยอมรับกันโดยทั่วไปว่า
พลังของความศรัทธานั้นมีประสิทธิ

ภาพอย่างน่าพิศวงในการรักษา
โรคทางจิตกับสร้างความมั่นใจและ
ความสงบภายใน ในกรณีที่
ความลำบากลำบากอย่างมากทำลาย
บุคลิกภาพรวมทั้งความหวังและ
กำลังใจของคนเราเสียนั้น ความ
ไว้วางใจในพระเจ้าจะทำให้เกิด
ผลอันลึกซึ้งและปฏิเสธไม่ได้ขึ้นใน
ดวงจิตที่พ่ายแพ้นั้น ความผิด
หวัง พ่ายแพ้และความขัดแคลนไม่
มีวันจะก่อพายุร้ายขึ้นมาได้ในหัวใจ
อันบริสุทธิ์ของคนที่มีพระเจ้าและ
ทำให้เขาทนทุกข์ไปด้วยความผิด
หวังและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
และความนับถือตนเองได้

จุง (Jung) นักจิตวิเคราะห์ผู้
มีชื่อเสียงได้กล่าวว่า:

ในบรรดาคนไข้ของข้าพเจ้า
ซึ่งอยู่ในวัยครึ่งหลังของชีวิต นั้น
คือผู้ที่มีอายุเกินกว่าสามสิบห้าปี
ไปแล้วนั้น ไม่มีสักคนเดียวที่
ปัญหาของเขาจะไม่ใช้เรื่องการแสวง-
หาความคิดด้านศาสนาในชีวิต
อาจกล่าวได้อย่างถูกต้องว่าหนึ่งใน
สี่ของพวกเขาย้ายไปเพราะเขาได้
สูญเสียสิ่งที่ศาสนาซึ่งยังมีชีวิตอยู่
(ไม่ใช่ศาสนาที่ตายไปแล้ว) ของ
ทุกยุคสมัยได้ให้แก่ผู้ที่นับถือศาสนา
นั้น ๆ และผู้ที่ไม่ได้รับความคิด
ด้านศาสนาดีมานั้น ไม่มีสักคน
เดียวที่จะรักษาได้หายจริง ๆ... ตรงนี้
แหละที่นักการศาสนานับอยู่เบื้อง
หน้าขอบฟ้ากว้าง ถึงเวลาแล้วที่
นักการศาสนา กับจิตแพทย์จะได้ร่วม

มือร่วมใจกันทำงานด้านจิตใจอันใหญ่หลวงนี้

ความมีศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้าทำให้คนเราแลเห็นภาพแห่งความงามอันสมบูรณ์ในชีวิต เพราะเมื่อเรามั่นใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างมิได้ยุติลงไปในชีวิตนี้เท่านั้นก็ย่อมเกิดความสะดวกภายในขึ้นและช่วยทำให้เราเปลี่ยนแปลงเส้นทางชีวิตทั้งหมดของเราได้

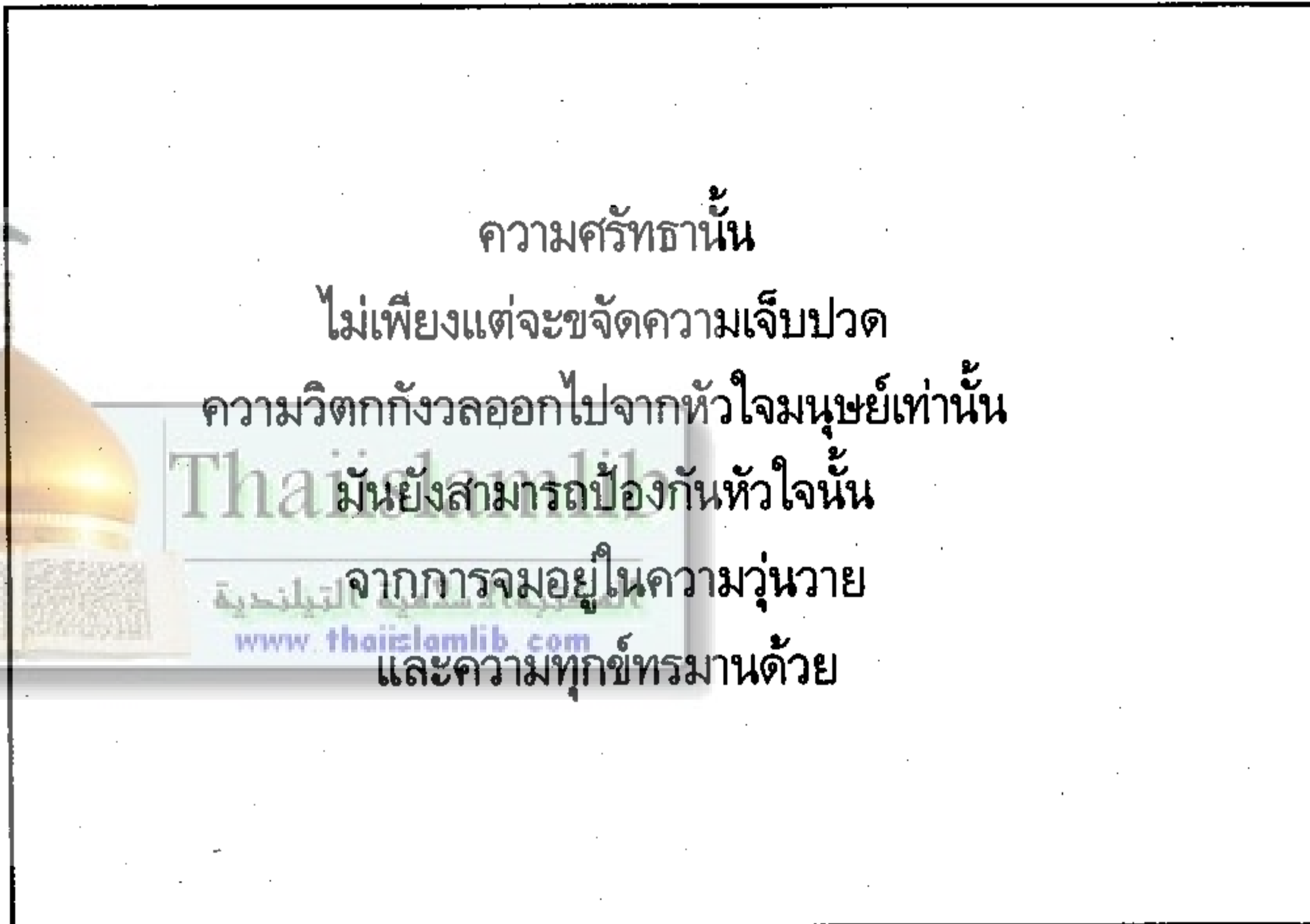
ความอยากได้ ความตะกละตะโมบซึ่งเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้คนเรามีความวิตกกังวลจะลดลงเมื่อเรามีความศรัทธาในพระผู้เป็นเจ้า และรักษาหลักการทางศีลธรรมของศาสนาไว้ ความหวังว่าจะได้ผลตอบแทนอันยิ่งใหญ่และความกลัวการลงโทษอันสาหัสสากรรจ์จะทำให้มนุษย์หยุดยั้งจากความงกความโลภและหลีกเลี่ยงเสียจากความหลงใหลอย่างไม่มีเหตุผลและมีอาจควบคุมได้ในวัตถุสิ่งของ ความหรรษาและความโอ้อวด ผลก็คือจะเกิดความสมดุลอันพึงปรารถนาและสงบ มีค่าควรแก่ความเป็นมนุษย์ของคนเราขึ้นในดวงวิญญาณของเขา

ในทำนองเดียวกัน ความเชื่อในการฟื้นคืนชีพและชีวิตในโลกหน้าก็ย่อมจะขจัดความเครียดที่เหลือจะทนทานอันเกิดจากความคิดในเรื่องที่ว่าตนจะมลายหายไปโดยสิ้นเชิง ออกไปจากจิตใจของมนุษย์ เพราะผู้ที่มีความเชื่อเช่นนี้ย่อมแน่ใจว่า ณ ธรณีแห่ง

ความตายนั้น ประตูที่เปิดออกไปสู่โลกอีกโลกหนึ่งย่อมจะเปิดอยู่ต่อหน้าเขาและเขาจะได้เข้าไปสู่ชีวิตนิรันดรและขอบเขตอันดำรงอยู่ตลอดไปของมันซึ่งเปรียบไม่ได้กับความสนุกสนานในโลกนี้ ความเชื่อนี้ย่อมมีผลในการกำจัดตัวแทนอีกอย่างหนึ่งของความวิตกกังวลในใจซึ่งก็คือความเจ็บปวด

ยอมแพ้ความหวาดกลัวและเศร้าโศก เพราะเมื่อเจ้ามีสมบัติคือความศรัทธาแล้ว เจ้าก็ได้เปรียบเหนือผู้อื่น” (3:139)

โองการนี้แสดงให้เห็นว่าความศรัทธาคือโล่ห์อันมั่นคงของดวงวิญญาณในขณะที่มันต้องเผชิญหน้ากับตัวแทนของความวิตกกังวล จึงเกิดภูมิคุ้มกันอย่าง

ความศรัทธานั้น
ไม่เพียงแต่จะขจัดความเจ็บปวด
ความวิตกกังวลออกไปจากหัวใจมนุษย์เท่านั้น
มันยังสามารถป้องกันหัวใจนั้น
จากการจมอยู่ในความวุ่นวาย
และความทุกข์ทรมานด้วย

ซึ่งไม่มีตัวตนอยู่จริง ๆ

ความศรัทธานั้นไม่เพียงแต่จะขจัดความเจ็บปวด ความวิตกกังวลออกไปจากหัวใจมนุษย์เท่านั้น มันยังสามารถป้องกันหัวใจนั้นจากการจมอยู่ในความวุ่นวายและความทุกข์ทรมานด้วย พระมหาคัมภีร์กุรอานได้บรรยายถึงบทบาทในการป้องกันของความศรัทธาไว้ดังนี้:

“ถ้าเจ้ามีความศรัทธาก็จงอย่า

หนึ่งขึ้นในตัวมนุษย์ ถ้าผู้ใดขาดความศรัทธาไปโดยสิ้นเชิงและตัวแทนความวิตกกังวลแทงทะลุเข้ามาในแก่นแห่งดวงวิญญาณของเขาแล้วไซ้ ความศรัทธาอีกเหมือนกันคือสิ่งที่ทำให้เขาสามารถปลดปล่อยจิตใจของเขาให้พ้นจากภาระแห่งความทุกข์ได้และลบร่องรอยของความทุกข์ทรมานนั้นออกจากหัวใจของเขาได้ กุรอาน

กล่าวว่า

“... ในการรำลึกถึงพระผู้เป็นเจ้า และความไว้วางใจในพระองค์นั้นแหละคือการพักผ่อนของหัวใจบรรดาผู้มีศรัทธาและทำสิ่งที่ถูกต้องเที่ยงธรรม”(13:28)

“พระองค์นั้นเองคือผู้ที่ประทานความสงบมายังหัวใจของผู้มีศรัทธา”(48:4)

(10:62)

ในคำสั่งสอนเกี่ยวกับประโยชน์ของการรำลึกถึงพระผู้เป็นเจ้า ท่านอะลี(อ.)ได้บรรยายถึงลักษณะของมนุษย์ผู้ที่มีศรัทธาไว้ดังนี้:

พระผู้เป็นเจ้าผู้สูงส่งทรงทำให้การรำลึกถึงพระองค์เป็นเสมือนแสงสว่างและประกายของหัวใจ ด้วยการรำลึกถึงพระองค์

และตรัสแก่พวกเขาโดยอาศัยสติปัญญาของพวกเขา⁷

สภาพของคนที่มีความศรัทธานั้นไม่อาจนำมาเปรียบได้กับสภาพของผู้นิยมในวัตถุและไม่มีศรัทธาในเมื่อเขาเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงของชีวิต เพราะคนสองแบบนี้ต่างกันราวกับท้องฟ้าและแผ่นดิน

ในสมัยที่ท่านศาสดายังมีชีวิตอยู่นั้น หญิงมุสลิมคนหนึ่งในเมืองมะดีนะฮ์ได้ยื่นข่าวการเสียชีวิตของญาติสนิทสามคนของนางในการต่อสู้ที่อุฮุด นางจึงขึ้นออูเดินทางไปยังสนามรบนั้นและนำร่างอันโชกเลือดและไร้ชีวิตของบุคคลผู้เป็นที่รักของนางบรรทุกออูมา ในขณะที่นางกำลังกลับมายังนครมะดีนะฮ์นั้นนางได้พบกับภริยาคนหนึ่งของท่านศาสดา (ซ.ล.) ที่ตามทางภริยาของท่านศาสดาซึ่งเป็นห่วงท่านศาสดาจึงถามนางว่านางรู้อะไรบ้างไหม เกี่ยวกับการรบนั้น

หญิงผู้สูญเสียญาติผู้นั้น ทั้งๆ ที่นางกำลังถือบังเหียนออูอยู่และมีเลือดหยดลงมาจากศพที่บรรทุกไว้บนหลังออูลงมายังพื้นดิน ก็ได้ตอบไปอย่างสงบอย่างยิ่งซึ่งเกิดมาจากความศรัทธาอันแน่วแน่ มั่นคงของนางว่า “ดิฉันมีข่าวดีสำหรับท่าน ท่านศาสดามีได้รับอันตรายอย่างใดเลยในการรบ ความโศกเศร้าที่เล็กน้อยกว่านั้นทุกกรณีจึงเป็นเรื่องที่เราสามารถ

กุรอานถือว่าความมั่นคงและปลอดภัยในใจคือคุณสมบัติของบรรดาผู้มีศรัทธา “ความสงบและความมั่นคงในใจคือสมบัติของผู้มีศรัทธา และผู้ที่มิได้ชักผ้าคลุมแห่งการทำผิดของเขาขึ้นคลุมความศรัทธาของเขา” (6:82)

“ดูกร ความหวาดกลัวและความเศร้าโศกหาได้มีผลต่อบรรดาผู้เป็นมิตรของพระผู้เป็นเจ้าไม่”

นี่เองที่หัวใจจะได้สามารถได้ยินหลังจากที่มันเคยหุหนวกมาและสามารถแลเห็นหลังจากมันตาบอดมา อีกทั้งกลายเป็นอ่อนโยนได้ดีหลังจากที่มันเคยป่าเถื่อนแข็งกระด้าง มีอยู่เสมอที่ในช่วงเวลาที่จิตใจอ่อนโยน พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงอนุภาพจะประทานแรงบรรดาลใจของพระองค์มายังความคิดของข้าที่ดิ่งามของพระองค์

ทนได้ต่อหน้าความสุขอันยิ่งใหญ่
และมีค่าเช่นนี้”

ภริยาของท่านศาสดาจึงได้
ถามนางว่า “เหล่านี้คือศพของ
ใคร?” นางก็ตอบว่า “ศพหนึ่งคือ
ศพสามีของฉัน อีกศพหนึ่งคือ
ศพลูกชายของฉัน และศพที่
สามคือพี่ชายของฉันเอง ฉัน
กำลังพาไปฝังที่มะดีนะฮ์”

สิ่งใดเล่านอกจากจากความ
ศรัทธาจะทำให้สามารถทนที่สูญเสีย
ถึงขนาดนี้มีความสงบเยือกเย็นได้
ถึงเช่นนี้?

ฌ็อง ฌัก รูสโซ (Jean Jaques
Rousseau) กล่าวว่า:

ถ้าเราไม่เคยรู้จักตายเราก็ คง
จะลำบากมาก ไม่ต้องสงสัยเลย
ว่าการตายนี้มันยาก แต่ความคิด
ที่ว่าเราจะไม่ต้องมีชีวิตอยู่ตลอด
ไปและคิดว่าจะมีชีวิตที่ดีกว่ามา
ยุคความเศร้าโศกของโลกนี้นะช่าง

เป็นความคิดที่หวานนัก ถ้าเรา
ได้รับการเสนอให้ไม่รู้จักตายแล้ว
ใครเล่าจะยอมรับของขวัญอันน่า
เศร้านี้? จะมีเส้นทางอะไร ความ
หวังอะไร ค่าปลอบใจอะไรเหลือ
อยู่เมื่อยามที่คิดถึงความโหดร้าย
ของชะตากรรมและความอยุติธรรม
ของมนุษย์? คนโง่เขลาไม่เคย
มองไปข้างหน้า เขารู้จักคุณค่า
ของชีวิตน้อยนัก จึงไม่กลัวที่จะ

สูญเสียมันไป แต่คนฉลาดแล
เห็นสิ่งต่างๆที่มีคุณค่ามากกว่า และ
ชอบมันมากกว่าความรู้ครึ่งๆกลางๆ
และความฉลาดหลอกๆ ทำให้เราคิด
ถึงความตายและสิ่งที่อยู่พ้นความ
ตาย มันจึงสร้างความทุกข์ที่ร้าย
กาจที่สุดของเราขึ้น ส่วนคน
ฉลาดนั้นทนต่อความทุกข์ของชีวิต
ได้ดีกว่าเพราะเขารู้ว่า เขาต้องตาย^๑

1. Marguerite Malm และ Herbert Sorenson , Psychology for Living แปลเป็นภาษาเปอร์เซียโดย Rawanshenasi baray-e Zistan , หน้า 230
2. Shafiq Hamadani , Afkar-e Schopenhaur , (Tehran: Chapknanehye Kayhan ,(ฮศ. 1326.) , หน้า 64
3. Will Durant , The Story of Philosophy , (New York , Washington Square Press, 1968), หน้า 297
4. Al-Majlisi , Bihar al - Anwar , เล่ม15 ภาค 1 , หน้า 53
5. Samuel Smith , Akhlak - e Samuel , เล่ม2, หน้า 204-205
6. C.G. Jung , Modern Man in Search of a Soul , (London:Routledge and Kegan Paul, 1966) แปลโดย W.S. Dell และ Cary F. Baynes, หน้า 342
7. Nahj al-Balaghah , ed. Dr Subhi al-Salih, หน้า 342
8. Rousseau, Emile , แปลโดย Barbara Foxley, หน้า 45-46